

APELACIONI SUD BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: Kž.63/04
Brčko, 09.09.2004. godine

U IME BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija: Tešić Dragane, kao predsjednika vijeća, Kadrić Zijada i Gligorević Ruže, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šakić Tanje, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženih: R. M. iz B., zbog krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 377 stav 1 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i S. P. iz B., zbog krivičnog djela utaje iz člana 284 stav 1 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, odlučujući po žalbama branioca optuženih – advokata J. V. iz B., zatim žalbi optuženog S. P. i žalbi Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp.249/03 od 30.03.2004. godine, na javnoj sjednici vijeća održanoj 09.09.2004. godine u prisutnosti Šefa zamjenika javnog tužioca Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Lakić Slave, optuženih R. M. i S. P., te njihovog branioca J. V. advokata iz B., donio je i javno objavio

P R E S U D U

Odbijaju se kao neosnovane žalbe branioca optuženih R. M. i S. P., advokata J. V. iz B., žalba optuženog S. P. i žalba Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine te presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp.249/03 od 30.03.2004. godine, POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Osnovni sud) broj Kp.249/03 od 30.03.2004. godine oglašeni su krivim: **optuženi R. M.**, da je radnjama opisanim pod tačkom 1. a) i b) izreke pobijane presude počinio krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 377 stav 1 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ BD BiH – "Službeni glasnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine", broj 10/03 od 24.06.2003. godine), pa je za navedeno krivično djelo, uz primjenu pomenutog zakonskog propisa te članova 7, 42, 43, 49, 50 stav 1 tačka b), 51 i 55 KZ BD BiH, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca; te **optuženi S. P.**, da je radnjama opisanim pod tačkom 2. izreke pobijane presude počinio krivično djelo utaje iz člana 284 stav 1 KZ BD BiH, za koje je uz primjenu pomenutog zakonskog propisa te članova 7, 42, 47 i 49 KZ BD BiH osuđen na novčanu kaznu u iznosu od 2.000,00 (dvije hiljade konvertibilnih maraka) KM s obavezom plaćanja iste u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, a ukoliko optuženi novčanu kaznu ne bi platio u navedenom roku ista bi bila zamijenjena kaznom zatvora računajući pri toj zamjeni, svakih započetih 50,00 KM novčane kazne za 1 (jedan) dan zatvora.

Istom presudom oštećeni ODP B. iz B. je sa imovinsko-pravnim (oštetnim) zahtjevom upućen na parnicu.

Optuženi R. M. i S. P. su obavezani da plate svaki na ime paušala za rad suda iznos od po 100,00 KM, te da plate ostale troškove krivičnog postupka, i to optuženi

R. M. u iznosu od 2.887,00 KM, a optuženi S. P. u iznosu od 700,00 KM, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, a pod prijetnjom prinudne naplate.

Protiv navedene presude žalbe su zakonskom roku izjavili: Javno tužilaštvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Javno tužilaštvo) žaleći se zbog odluke o kazni, i to samo u odnosu na optuženog R. M. te predlažeći da Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Apelacioni sud) žalbu tužilaštva uvaži, pobijanu presudu preinači te optuženog R. M. osudi na kaznu zatvora u dužem trajanju; branilac optuženih – advokat J. V., koji je izjavio dvije žalbe i to jednu u ime optuženog R. M., zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, i drugu žalbu koju je izjavio u ime optuženog S. P. zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, predlažeći da Apelacioni sud iste žalbe usvoji, te preinači pobijanu presudu tako da njegove branjenike – optužene R. M. i S. P. osloboди od optužbe, ili da pobijanu presudu ukine i sam održi glavni pretres; te optuženi S. P. koji je žalbu izjavio zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog povrede krivičnog zakona i zbog odluke o kazni s prijedlogom da Apelacioni sud njegovu žalbu uvaži, pobijanu presudu preinači te ga osloboди od optužbe ili da pobijanu presudu ukine i sam održi pretres u konkretnom krivičnom predmetu.

Na javnoj sjednici vijeća održanoj pred vijećem ovog suda 09.09.2004. godine branilac optuženih - advokat J. V. je ostao pri navodima i prijedlozima koje je istakao u pismeno izjavljenim žalbama, a u čemu su mu se pridružili optuženi, a osim toga optuženi S. P. je ostao pri navodima i prijedlogu iz žalbe koju je on pismeno izjavio, a Šef zamjenika javnog tužioca, Lakić Slavo je ostao pri navodima i prijedlogu iz pismeno izjavljene žalbe Javnog tužilaštva koja se odnosi na optuženog R. M., a odgovarajući na žalbe suprotne strane, Šef zamjenika javnog tužioca je predložio da se žalbe branioca optuženih – advokata J. V. i optuženog S. P. odbiju kao neosnovane, dok su optuženi R. M. i njegov branilac – advokat J. V., odgovarajući na žalbu Javnog tužilaštva, predložili da se navedena žalba odbije kao neosnovana.

Ovaj sud je u smislu člana 306 Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP-a BD BiH) ispitalo prvostepenu presudu u onom dijelu u kome se ista pobija žalbom Javnog tužilaštva, zatim žalbama branioca optuženih R. M. i S. P. – advokata J. V., kao i žalbom optuženog S. P., pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

U obrazloženju žalbe koju je izjavio u ime svog branjenika – optuženog R. M., advokat J. V. navodi da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka "z" ZKP-a BD BiH jer je presudu zasnovao na dokazima na kojima se ista ne može zasnovati. Tu u prvom redu misli na nalaze i mišljenja vještaka građevinske struke I. K. i ekonomiske struke B. D., koji nisu pregledali građevinski objekat prije obavljenog vještačenja. Istočje da su oba vještaka u nalazu i mišljenju navela da nisu mogli tačno utvrditi vrijednost prodatog objekta. Vještak K. je bio isključiv da se njegov nalaz odnosi na građevinsku, a ne na tržišnu vrijednost objekta. Vještak D. nije dao precizan nalaz, a odbrana pretpostavlja da mu tržišna vrijednost objekta kao i tržišne prilike u H. u vrijeme prodaje objekta nisu bili poznati. Vještak ekonomiske struke D. je apsolutno zanemario dopunsko vještačenje vještaka građevinske struke I. K. i pogrešno je utvrdio vrijednost objekta.

Političke prilike su uticale na tržišnu vrijednost, pa je zbog toga došlo do ostvarene cijene od 150.000,00 KM pri prodaji objekta, a zašto je optuženi imao

odluku Upravnog odbora preduzeća i odobrenje Vlade RS koja je imala pravo raspolaganja svim nekretninama koje su se nalazile van teritorije RS.

Po ocjeni ovog suda nije argumentovana tvrdnja branioca optuženog R. M. da su nalaz i mišljenja vještaka građevinske struke I. K. i vještaka ekonomске struke B. D. nezakoniti dokazi na kojima se po odredbama ZKP-a BD BiH, presuda nije mogla zasnovati. Stoga prvostepeni sud nije počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka "z" ZKP-a BD BiH, kada je pobijanu presudu zasnovao na nalazima i mišljenjima navedenih vještaka.

Vezano za zakonitost dokaza, član 10 stav 2 ZKP-a BD BiH propisuje da sud ne može zasnovati svoju odluku na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih Ustavom i međunarodnim ugovorima, niti na dokazima koji su pribavljeni povredama navedenog ZKP-a.

U konkretnom slučaju nema dokaza da su nalaze i mišljenja, odnosno svoje izjave u vezi obavljenog vještačenja, vještaci građevinske struke I. K. i ekonomске struke B. D., dali uslijed prinude, niti da su nalazi i mišljenja od navedenih vještaka pribavljeni povredama ljudskih prava i sloboda propisanih Ustavom i međunarodnim ugovorima ili uslijed povreda ZKP-a BD BiH.

Osim toga, ako se ima u vidu da vještak građevinske struke I. K. i vještak ekonomске struke B. D., nisu protivno odredbama člana 98 stav 1 ZKP-a BD BiH određeni za vještace iz oblasti u kojoj su vještačili, onda se pokazuje neopravdanom tvrdnja branioca optuženog M. da su nalazi i mišljenja navedenih vještaka, odnosno njihove izjave u vezi obavljenog vještačenja nezakoniti dokazi na kojima se nije mogla zasnovati sudska odluka, odnosno tvrdnja da je sud zasnivajući pobijanu presudu na navedenim dokazima počinio bitnu povredu odredaba ZKP-a iz člana 297 stav 1 tačka "z" ZKP-a BD BiH.

Sa pojmom "zakonitosti" dokaza ne treba miješati pojam "pouzdanosti" dokaza, kao što se to u žalbenom prigovoru čini. Nalazi i mišljenja navedenih vještaka su i zakoniti a isto tako i pouzdani dokazi, što je pravilno ocjenio i prvostepeni sud.

Prigovarajući u žalbi da je prvostepeni sud pobijanom presudom prekoračio optužbu i time počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka "i" ZKP-a BD BiH, branilac optuženog Markovića ističe da je Javno tužilaštvo BD BiH njegovog branjenika R. M. optužilo što je predložio Upravnom odboru preduzeća ODP B. prodaju odmarališta K., postupajući time suprotno odredbama člana 70 i 73 Zakona o državnim preduzećima, čime je zloupotrijebio svoj službeni položaj. Po mišljenju branioca do zloupotrebe službenog položaja ili ovlaštenja bi došlo da je njegov branjenik – optuženi M. ugovorio prodaju navedenog odmarališta a da je Upravni odbor donio odluku da se to ne čini, pa optuženi nakon toga nije obustavio prodaju. Zbog toga smatra da je iz navedenih razloga pobijanom presudom prekoračena optužba.

Navedeni žalbeni prigovor je po ocjeni ovog suda neopravdan. Optuženi R. M. je pod tačkom 1. izreke pobijane presude oglašen krivim za one radnje za koje je i opužen optužnicom Javnog tužilaštva BD BiH, tako da prvostepeni sud nije pobijanom presudom prekoračio optužbu a niti na taj način počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka "i" ZKP-a BD BiH.

Branilac optuženog M. dalje prigovora da je izreka pobijane presude nerazumljiva i protivrječna sama sebi pošto se iz presude ne vidi zbog čega je njegov branjenik – optuženi M. oglašen krivim, da li zbog toga što je

predložio da se proda odmaralište i što je preko punomoćnika to i učinio ili zbog toga što je odmaralište prodao navodno ispod tržišne cijene.

Ovaj sud ocjenjuje da izreka pobijane presude nije nerazumljiva, a niti protivrječna sama sebi. Jasno se iz izreke pobijane presude vidi za koje se radnje optuženi R. M. okrivljuje, a nikakva protivrječnost ne postoji u izreci navedene presude. Stoga, suprotna tvrdnja branioca optuženog nije opravdana te prvostepeni sud nije počinio bitne povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297 stav 1 tačka "j" ZKP-a BD BiH.

Prigovarajući da je pobijanom presudom na štetu optuženog M. povrijeđen krivični zakon, branilac istog navodi da bi radnje za koje je optuženi oglašen krivim, shodno odredbama članova 138 i 139 Zakona o državnim preduzećima ("Službeni glasnik RS, broj 3/95), zatim odredbama člana 41 Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik RS, broj 24/98), i odredbama člana 27 Zakona o početnom bilansu stanja u postupku privatizacije državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik RS", broj 24/98) eventualno moglo biti prekršaj, a ni u kom slučaju krivično djelo. Pored navedenog, branilac optuženog M. smatra da se u konkretnom slučaju radi o čisto građansko-pravnom odnosu.

Navedeni prigovor branioca optuženog M. je neosnovan. Radnjama koje je počinio optuženi R. M., a koje su opisane pod tačkom 1 a.) izreke pobijane presude, nije zasnovan samo građansko-pravni odnos, a kako to u žalbi ističe branilac optuženog, a niti je prihvatljiva tvrdnja branioca da navedene radnje optuženog mogu eventualno imati samo obilježja prekršaja koji se u žalbi pominju.

Pomenute radnje imaju sva bitna obilježja krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 377 stav 1 KZ-a BD BiH, a kako je to pravilno u pobijanoj presudi utvrdio prvostepeni sud te je za takvo utvrđenje dao valjane razloge koje u cijelosti prihvata ovaj sud.

Pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje pod tačkom a.) izreke pobijane presude je po ocjeni branioca optuženog M., posljedica činjenice što je prvostepeni sud svu vjeru poklonio vještacima građevinske struke I. K.u, i ekonomsko struke B. D., iako nijedan do tih vještaka nije mogao objektivno dati svoj nalaz iz prostog razloga jer isti vještaci u pogledu spornog objekta nisu imali nikakve podatke. Vještak građevinske struke I. K. nije mogao ući u objekat, te nije znao u kakvom se stanju objekat nalazio u vrijeme prodaje, a svoj dopunski nalaz od 02.03.2004. godine, navedeni vještak je dao na osnovu nalaza vještaka za graditeljstvo i arhitekturu G. R. iz Z., koji nalaz je kupac spornog objekta Z. Š. dostavio odbrani. Vještak K. je jasno naveo da se radi o građevinskoj vrijednosti objekta koju je utvrdio, naglašavajući pri tome da tržišna vrijednost navedenog objekta može biti manja ili veća od građevinske vrijednosti, a što zavisi od raznih faktora. Stoga je odbrani nejasno zašto je sud prihvatio da je tržišna vrijednost objekta u vrijeme prodaje bila 300.000,00 KM.

Prvostepeni sud je morao voditi računa o tome da se tržišna vrijednost objekta razlikuje od njegove građevinske vrijednosti, pogotovo nakon što je pred sudom saslušao kao svjedoka dipl. inž. arhitekture G. R., koji je jedini pregledao sporni objekt i samim tim mogao je dati stručni nalaz i stvarnu tržišnu vrijednost objekta. Prvostepeni sud je istom svjedokom mogao pokloniti punu vjeru jer je njegovo svjedočenje bilo stručno i argumentovano.

Pri utvrđivanju tržišne vrijednosti spornog objekta, prvostepeni sud ne prihvata relevantnim iskaz svjedoka I. S., koji svjedok po ocjeni odbrane nije imao

interesa da neistinito svjedoči pred sudom. Navedeni svjedok je istaknuti privrednik, odlično poznaje prilike na hrvatskom tržištu, isti je oko spornog objekta imao svoja tri gradilišta. U više navrata je pregledao sporni objek jer je imao namjeru da ga kupi, ali ne za cijenu veću od 120.000,00 do 150.000,00 KM. Sam objekat po navedenom svjedoku nema nikakvu vrijednost, a namjera mu je bila da objekat kupi i poruši te plac, odnosno zemljište iskoristi za gradnju. Da sporni objekat nema nikakvu vrijednost posvjedočio je i svjedok G. R.

Svjedok M. S. (koji je u kritično vrijeme bio direktor B. u G. R.) je naglasio, da iako je sa izvjesnim kupcem M. Ž. postigao cijenu od 300.000,00 KM vezano za prodaju navedenog spornog objekta pomenutom kupcu, objekat ni izbliza nije vrijedio toliko koliko je ugovorena kupoprodajna cijena. Kako kupac navedeni objekat, na području R. H., nije mogao kupiti bez odobrenja Vlade R. H., to je odustao od pomenute kupovine objekta.

Po ocjeni branioca optuženog M., vještak ekonomске struke D., ničim nije utemeljio svoj nalaz vezano za utvrđivanje tržišne vrijednosti spornog objekta, sem što se pridržavao kupoprodajne ugovorene cijene objekta u iznosu od 300.000,00 KM postignute pomenutim kupoprodajnim ugovorom zaključenim između B. iz G. R., kao prodavca i M. Ž., kao kupca. Branič optuženog smatra da nije bilo mesta da sud prihvati nalaz navedenog vještaka pogotovu zbog činjenice što isti vještak nije pregledao sporni objekat, te što nije poznavao tržišne vrijednosti nekretnina u H. u vrijeme prodaje objekta.

Dalje branilac optuženog M. ističe da prvostepeni sud zanemaruje i činjenicu da je ODP B., pa i spornim odmaralištem, u vrijeme njegove prodaje raspolagala Vlada RS, da Upravni odbor i direktor ODP B. nisu ništa uradili na svoju ruku, nego su odobrenje za prodaju spornog objekta – odmarališta dobili od Vlade RS. Razlog za prodaju odmarališta je bio taj da bi ODP B. došao do novca kojim bi se mogle uplatiti zaostale rate, za penziono-invalidsko osiguranje radnika.

ODP B., nije postavio imovinsko-pravni zahtjev prema optuženom R. M. iz prostog razloga što nije oštećen radnjama optuženog, a i sam optuženi smatra da njegove radnje koje se odnose na prodaju odmarališta, ne predstavljaju krivično djelo.

Žalbeni prigovor branioca optuženog R. M., da je činjenično stanje, pod tačkom a.) pobijane presude pogrešno i nepotpuno utvrđeno iz razloga koji su naprijed navedeni, odnosno iz razloga opisanih u žalbi, je po ocjeni ovog suda neosnovan.

Pri utvrđivanju tržišne vrijednosti odmarališta K. (radi se o objektu za odmor i placu na kom se nalazi navedeni objekat) prvostepeni sud je u potrebnoj mjeri cijenio sve relevante dokaze koji su izvedeni u postupku pred prvostepenim sudom i opravdano je prihvatio pouzdanim nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke – dipl. ing. građevinarstva I. K., te vještaka ekonomске struke – dipl. ecc. B. D. Isti sud je dao jasne i valjane razloge zbog čega je na osnovu nalaza i mišljenja pomenuta dva vještaka, utvrdio, odnosno stekao ubjedjenje da je tržišna vrijednost spornog objekta i zemljišta na kome je objekat sagrađen, u vrijeme njihove prodaje (1999. godina) iznosila ukupno 300.000,00 KM. Zbog toga se ne može prihvati opravdanim prigovor branioca optuženog M. da je nejasno zašto je sud prihvatio da je tržišna vrijednost navedenih nekretnina u vrijeme prodaje iznosila 300.000,00 KM.

Vještaci I. K. i B. D. su imali na raspolaganju neophodne podatke koji su im kao vještacima bili potrebni pri davanju nalaza i mišljenja, odnosno prilikom izvođenja zaključka o vrijednosti spornih nekretnina. Proizvoljna je tvrdnja odbrane da vještak građevinske struke I. K. i vještak ekonomске struke B. D., nisu poznavali tržišne prilike u R. H. u vrijeme kada su sporne nekretnine prodate, te da se iz tog

razloga ne može pokloniti vjera njihovom nalazu i mišljenju. Radi se o stručnim licima iz oblasti u kojoj su vještaci, a da je njihova procjena vrijednosti nekretnina realna govori u prilog činjenica da je prodajna cijena navedenih nekretnina u iznosu od 300.000,00 KM već ranije (22.03.1999. godine) bila postignuta kupoprodajnim ugovorom zaključenim između B. d.o.o. industrije mesa i konzervi sa hladnjačom B. – G. R., zastupanog po direktoru M. S., kao prodavcu i M. Ž. iz O., kao kupca. Prema podacima u spisu, navedeni ugovor nije realizovan iz drugih razloga a ne zbog nerealno, ili visoko ugovorene kupoprodajne cijene nekretnina.

Prvostepeni sud je dao potpune, jasne i logički prihvatljive razloge zbog čega nije, pri utvrđivanju tržišne vrijednosti spornih nekretnina poklonio vjeru iskazu svjedoka – dipl. ing. arhitekture G. R., koji je saslušan u postupku pred prvostepenim sudom, a sve razloge tog suda u cijelosti prihvata i ovaj sud. Branilac optuženog Markovića ne navodi uvjerljive razloge koji bi opredijelili sud da pokloni vjeru iskazu svjedoka G. R.

Isto tako, opravdano prvostepeni sud, pri utvrđivanju vrijednosti spornih nekretnina – odmarališta K., u vrijeme njihove prodaje, nije prihvatio kao relevantan iskaz svjedoka I. S., koji je bio potencijalni kupac navedenog odmarališta. Za pomenutu ocjenu iskaza navedenog svjedoka prvostepeni sud je dao logički sasvim prihvatljive razloge koje u potpunosti prihvata ovaj sud. Prigovor branioca optuženog M., da je navedenom svjedoku trebalo pokloniti punu vjeru, nije zasnovan na ubjedljivim argumentima.

Pri utvrđivanju činjeničnog stanja u pobijanoj presudi, prvostepeni sud je dao potreban značaj, te je pravilno cijenio i iskaz svjedoka M. S., koji je saslušan u postupku pred prvostepenim sudom, te je pravilno ocijenio kao dokaz – i kupoprodajni ugovor koji je pomenuti svjedok, ispred prodavca B. d.o.o. B.–G. R., kao njegov direktor, zaključio sa kupcem M. Ž. iz O., a po kom ugovoru je ugovorena kupoprodaja spornih nekretnina za iznos od 300.000,00 DEM, dana 22.03.1999. godine, tj. i prije nego što je optuženi R. M. ispred ODP B. iz B., kao njegov direktor, preko punomoćnika zaključio ugovor o prodaji tih istih nekretnina kupcima Z. Š. i K. Š. iz Z. za iznos od 150.000,00 DEM, dana 24.03.1999. godine.

Prigovor branioca optuženog M. da je spornim nekretninama, odnosno odmaralištem K., u vrijeme prodaje raspolagala Vlada RS, te da su Upravni odbor i direktor ODP B. iz B., tj. optuženi R. M. imali odobrenje pomenute Vlade za prodaju nekretnina (odmarališta) i da radnje koje se odnose na prodaju navedenih nekretnina, za koje se tereti optuženi M., ne predstavljaju krivično djelo, je po ocjeni ovog suda neopravдан.

Na osnovu nalaza vještaka ekonomski struke B. D., da se zaključiti da su sporne nekretnine bile osnovno sredstvo ODP B. iz B.. Prema podacima iz zemljšnjih i katastarskih knjiga, iste su nekretnine prije prodaje bile društvena svojina i na istima je pravo korištenja imao ODP B.. Po prijedlogu direktora ODP B. iz B., optuženog R. M., Upravni odbor navedenog preduzeća je donio odluku o prodaji navedenih nekretnina (odmarališta) za iznos od 150.000,00 DEM, te je nakon toga optuženi M. preko punomoćnika, za navedeni iznos i prodao pomenute nekretnine.

Na osnovu navedenog proizilazi da je nosilac prava korištenja na navedenim nekretninama bio ODP B., te da je on i raspolagao istim nekretninama, jer je Upravni odbor pomenutog preduzeća donio odluku da proda navedene nekretnine, a direktor preduzeća – optuženi M. je posredstvom punomoćnika zaključio ugovor o prodaji nekretnina koji je i realizovan. To što je Vlada RS svojim rješenjem dala saglasnost za prodaju navedenih nekretnina, ni u kom slučaju ne amnestira optuženog M. od

odgovornosti za nezakonite radnje opisane pod tačkom 1a.) koje imaju sva bitna obilježja krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 377 stav 1 KZ BD BiH.

U odnosu na krivično djelo opisano pod tačkom 2. pobijane presude, branilac optuženog R. M. ističe da je njegov branjenik optuženi M., na osnovu člana 21 Statuta Preduzeća ODP B., imao generalnu saglasnost da uz revers daje sredstva na korištenje. U konkretnom slučaju sredstva (viljuškar i vaga za vaganje stoke) su dati S. P. uz revers, što znači da se izdata sredstva uvijek mogu vratiti, a zbog čega nisu i vraćena, za to nije krv optuženi R. M..

Navedeni prigovor je po ocjeni ovog suda apsolutno prihvatljiv jer optuženi R. M., bez obzira što je u kritično vrijeme obavljao dužnost direktora u ODP B. u B., po Statutu tog preduzeća a niti bilo kom drugom propisu nije bio ovlašten da daje drugima na besplatno korištenje sredstva preduzeća koja su državna svojina.

Koristeći položaj direktora optuženi M. je neovlašteno dao na korištenje S. P. viljuškar i vagu za vaganje krupne stoke, a ukupna vrijednost tih stvari je u kritično vrijeme iznosila 1.000,00 KM.

Optuženi M. je bio svjestan mogućnosti da S. navedene stvari možda neće vratiti državnom preduzeću i da zbog toga preduzeće može pretrpjeti štetu u onom iznosu kolika je vrijednost navedenih stvari, pa je isti na navedenu mogućnost pristao. Kako S. nije vratio stvari koje mu je optuženi M. neovlašteno dao na korištenje, time je za ODP B. nastupila šteta u iznosu od 1.000,00 KM (koliko iznosi vrijednost navedenih stvari), te je na taj način počinjenim radnjama koje su opisane pod tačkom 1b.) izreke pobijane presude optuženi R. M. ostvario sva bitna obilježja krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 377 stav 1 KZ BD BiH, a za koje je opravdano oglašen krimin i osuđen prvostepenom presudom.

U prigovoru na krivičnu sankciju, branilac optuženog R. M. ističe da je kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca, koju je prvostepeni sud izrekao njegovom branjeniku pobijanom presudom, isuviše visoka, ako se imaju u vidu činjenice da njegov branjenik ranije nije kažnjavan, da se radi o iskusnom i dobrom privredniku čija namjera nije bila da načini štetu ODP B. nego da pomogne radnicima da bi im se uplatile zaostale rate za PIO.

Navedeni prigovor, po ocjeni ovog suda, nije opravдан.

Za krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 377 stav 1 KZ BD BiH, propisano je da će se počinilac kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina. Prvostepeni sud je zbog osobito olakšavajućih okolnosti utvrđenih na strani optuženog M. istom, primjenjujući odredbe 50 tačka "b" i 51 KZ BD BiH, koje se odnose na ublažavanje kazne, ublažio kaznu zatvora ispod šest mjeseci, tj. ispod posebnog minimuma te kazne koji je u krivičnom zakonu propisan za predmetno krivično djelo, te mu je izrekao kaznu zatvora u trajanju od tri mjeseca.

Imajući u vidu prirodu i konkretnu težinu učinjenog krivičnog djela, činjenicu da se u konkretnom slučaju faktički radi o jednom produženom krivičnom djelu zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 377 stav 1 KZ BD BiH, u čiji sastav ulaze krivično-pravne radnje opisane pod tačkama 1a.) i 1b.) izreke pobijane presude, opravdano prvostepeni sud nije u konkretnom slučaju išao sa ublažavanjem kazne zatvora optuženom M. ispod tri mjeseca, jer se u tom slučaju ne bi ostvarila svrha kažnjavanja propisana u članu 42 KZ BD BiH. Zbog navedenog nije opravdan žalbeni prigovor na visinu zatvorske kazne koju je prvostepeni sud izrekao optuženom M. u pobijanoj presudi.

U obrazloženju žalbe koju je izjavio u ime svog branjenika – optuženog S. P., advokat J. V. navodi da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi pogrešno utvrdio činjenično stanje jer je propustio da utvrdi koje je stvari i predmete optuženi S. P. uzeo na revers. Dalje navodi da su u konkretnom slučaju viljuškar i vaga za vaganje stoke optuženom S. P. dati na revers, a njihova knjigovodstvena vrijednost je "o". U reversu nije naznačeno kada navedene stvari S. P. ima vratiti preduzeću B., što znači da stvari treba vratiti kada to od njega budu zatražili predstavnici preduzeća B. Šta više optuženi S. je jedne prilike dovezao viljuškar i vagu s namjerom da ih preda preduzeću B., ali niko u tom preduzeću nije mogao da preuzme navedene stvari. Njegov branjenik – S. P. nije imao namjeru da zadrži tuđe stvari, iako je činjenica da pomenute stvari koristi, pošto je u osposobljavanje i opremu viljuškara uložio znatna sredstva. Navedene stvari, njegov branjenik S. P. će vratiti na zahtjev ODP B. Radnje za koje je S. P. oglašen krivim pobijanom presudom, ne predstavljaju krivično djelo utaje.

U obrazloženju žalbe koju je lično izjavio optuženi S. P., isti osporavajući tačnost i potpunost činjeničnog stanja navedenog pod tačkom 2. izreke pobijane presude, ističe da je on vagu za vaganje stoke preuzeo u preduzeću B. i istu platio na blagajni navedenog preduzeća, o čemu je na sudu posvjedočio V. P., ali sud izjavu navedenog svjedoka nije prihvatio.

Što se tiče viljuškara, isti je nekoliko puta pokušao vratiti preduzeću B., ali isti niko nije htio preuzeti. Navedeni viljuškar je bio rashodovan. Nije imao namjeru da viljuškar zadrži i sebi pribavi protivpravnu imovinsku korist. Smatra da vrijednost viljuškara i vase ne može iznositi 1.000,00 KM, a koju vrijednost je utvrdio vještak ekonomskog struke B. D..

Prigovarajući da je pobijanom presudom povrijeden krivični zakon na njegovu štetu optuženi S. P. navodi da radnje za koje je optužen ne predstavljaju krivično djelo, odnosno da nemaju obilježja krivičnog djela utaje.

U prigovoru na odluku o kazni optuženi S. P. ističe da mu je prvostepeni sud previsoko odmjerio kaznu kada ga je za učinjeno krivično djelo osudio na novčanu kaznu u iznosu od 2.000,00 KM. Izrečenu novčanu kaznu smatra visoko odmijerenom ako se imaju u vidu olakšavajuće okolnosti koje je na njegovojoj strani utvrdio prvostepeni sud, te ako se ima u vidu vrijednost navodno prisvojenih stvari. Smatra da bi se i s blažom novčanom kaznom mogla postići svrha kažnjavanja.

Po ocjeni ovog suda činjenično stanje koje je prvostepeni sud utvrdio pod tačkom 2. izreke pobijane presude, rezultat je svestrane i pažljive ocjene odbrane koju su na glavnem pretresu pred tim sudom iznijeli optuženi S. P. i njegov branilac J. V., kao i dokaza izvedenih na glavnem pretresu pred tim sudom. Za utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud je dao potpune, jasne, neprotivrječne i logički prihvatljive razloge koje usvaja ovaj sud. Prigovori optuženog S. P. i njegovog branioca, kojima osporavaju tačnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja su bez ikakvog osnova.

Prvostepeni sud je u obrazloženju presude u bitnom iznio sadržaj izjava svjedoka saslušanih na glavnem pretresu pred tim sudom kao i pismene dokumentacije relevantne pri utvrđivanju činjeničnog stanja, pa je nakon sveobuhvatne i pažljive ocjene izvedenih dokaza utvrdio činjenično stanje čija tačnost i potpunost se navedenim žalbama osporava. Pored izjava svjedoka D. J., V. K., J. N., Z. M., P. K. i M. J. i dopis direktora preduzeća B., V. K. koji je dana 12.08.1999. godine uputio optuženom S. P., u bitnom je doprinio utvrđivanju činjeničnog stanja koje tereti optuženog S. P. Iz sadržaja navedenog dopisa je vidljivo da se direktor V.

K. dopisom obratio S. P. s molbom, tražeći od istog da izvrši povrat osnovnih sredstava vlasništvo ODP B. iz B., koje je S. P. posudio na osnovu usmenog odobrenja bivšeg direktora R. M. Među stvarima čiji se povrat traži od optuženog S. P., između ostalih nalaze se: viljuškar, koji je S. P. odvezao iz kruga ODP B. 13.02.1999. godine, kao i vaga za vaganje krupne stoke.

Na osnovu provedenih dokaza poouzданo se utvrđuje da se optuženi nikada nije odazvao zahtjevu za povrat navedenih stvari (viljuškara i vase) te iste stvari ni do danas nije vratio preduzeću B. Navedene radnje optuženog S. P. nesumnjivo predstavljaju krivično djelo utaje iz člana 284 stav 1 KZ BD BiH, jer je isti u namjeri da sebi pribavi protivpravnu imovinsku korist protivpravno zadržao viljuškar i vagu za vaganje krupne stoke, čija je ukupna vrijednost u kritično vrijeme iznosila 1.000,00 KM, koje stvari su vlasništvo ODP B. a koje je S. P. povjerio direktor navedenog preduzeća – optuženi R. M..

S obzirom na pomenuto ne стоји ни žalbeni prigovor da je pobijanom presudom povrijeden krivični zakon na štetu optuženog S. P..

I prigovor na visinu novčane kazne koju je prvostepeni sud izrekao S. P. je neopravdan.

Za krivično djelo utaje iz člana 284 stav 1 KZ BD BiH, za koje je optuženi S. P. oglašen krivim pobijanom presudom, navedenim članom i stavom krivičnog zakona je predviđeno da će se učinilac tog krivičnog djela kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine. Sve olakšavajuće okolnosti koje postoje na strani optuženog S. P. prvostepeni sud je istom uzeo u obzir prilikom odabira vrste i visine krivične sankcije koju će mu izreći za učinjeno krivično djelo. Prvostepeni sud je dao potreban značaj svim olakšavajućim okolnostima koje postoje na strani optuženog S. P. a što se da zaključiti na osnovu činjenice da mu je izrekao novčanu kaznu, premda je po navedenom zakonskom propisu istom mogao izreći zatvorsku kaznu, koja je alternativno sa novčanom, u KZ BD BiH predviđena za predmetno krivično djelo. Imajući u vidu konkretnu težinu učinjenog krivičnog djela, stepen krivične odgovornosti njegovog počinioca kao i njegovo imovno stanje, ovaj sud ocjenjuje da je novčana kazna u iznosu od 2.000,00 KM, koja je prvostepenom presudom izrečena optuženom, u toj mjeri potrebna da bi se postigla svrha kažnjavanja propisana u članu 42 KZ BD BiH.

Javno tužilaštvo BD BiH u obrazloženju žalbe navodi da se ublaženom kaznom zatvora od tri mjeseca, koja je optuženom R. M. izrečena pobijanom presudom zbog učinjenog krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 377 stav 1 KZ BiH, neće ostvariti svrha kažnjavanja, te da visina izrečene kazne zatvora nije adekvatna stepenu krivične odgovornosti i stepenu društvene opasnosti optuženog M., kao ni težini nastale posljedice.

Optuženi M. je prodao imovinu preduzeća za iznos koji je dvostruko manji od procijenjene vrijednosti imovine odnosno nekretnina. Sud je pri odmjeravanju kazne precijenio značaj olakšavajućih okolnosti utvrđenih na strani optuženog M., dok je s druge strane podcijenio značaj otežavajućih okolnosti koje u konkretnom slučaju stoje na strani optuženog.

Utvrđene olakšavajuće okolnosti, sud pogrešno u njihovoj ukupnosti ocjenjuje osobito olakšavajućim okolnostima. Sud je trebao u presudi precizno naznačiti u čemu je osobitost utvrđenih olakšavajućih okolnosti koje su opredijelile sud da ublaži kaznu zatvora optuženom ispod minimuma te kazne koji je u krivičnom zakonu propisan za predmetno krivično djelo. Sud je trebao nавести na osnovu čega je stekao uvjerenje da se svrha kažnjavanja može postići ublaženom zatvorskom kaznom.

Po ocjeni ovog suda, navedeni žalbeni prigovori Javnog tužilaštva na izrečenu kaznu optuženom R. M. su neosnovani.

Pravilno je prvostepeni sud prilikom odabira vrste i visine krivične sankcije koju će izreći optuženom R. M., kao olakšavajuće okolnosti koje stoje na strani istog, uzeo u obzir činjenice da isti do sada nije osuđivan, da se radi o porodičnoj osobi i ocu dvoje djece, da je od izvršenja krivičnog djela pa do presuđenja u prvostepenom postupku proteklo pet godina, te je pravilno navedene olakšavajuće okolnosti u njihovom skupnom dejstvu ocijenio osobito olakšavajućom okolnošću koja je opravdano bila razlog da taj sud primjeni odredbe o ublažavanju kazne i optuženom izrekne kaznu zatvora ispod posebnog minima te kazne koji je u KZ BD BiH predviđen za predmetno krivično djelo. Imajući u vidu okolnosti pod kojima je krivično djelo učinjeno, konkretnu težinu učinjenog krivičnog djela te stepen društvene opasnosti optuženog R. M., koji do sada nije osuđivan, te opravdano utvrditi da ne postoje otežavajuće okolnosti na strani istog, pravilno je prvostepeni sud odredio mjeru zatvorske kazne do koje je došao primjenom odredbi o ublažavanju kazne, tj. opravdano je istom izrekao kaznu zatvora u trajanju od 3 mjeseca, koja kazna je i po ocjeni ovog suda sasvim dovoljna da bi se postigla svrha kažnjavanja propisana u članu 42 KZ BD BiH.

Kako je ovaj sud utvrdio da ne postoje razlozi zbog kojih se prvostepena presuda pobija žalbama branioca optuženih R. M. i S. P., advokata J. V., te žalbom optuženog S. P. i Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, to je na osnovu člana 313 Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine donio presudu kao u izreci kojom je navedene žalbe odbio kao neosnovane i prvostepenu presudu potvrdio.

ZAPISNIČAR

Šakić Tanja

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tešić Dragana